

Opinia

nt. programu nowego kierunku studiów „translacja konferencyjna”
w Zakładzie Lingwistyki Stosowanej w Instytucie Germanistyki
i Lingwistyki Stosowanej UMCS

Zofia Rybińska
Prezes Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Sądowych
"TEPIS"

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTI
TEPIS

LENGYEL HITES- ÉS
SZAKTOLMÁCSOK
SZÖVETSÉGE
TEPIS

W związku z zamiarem utworzenia nowego kierunku pn. „Translacja konferencyjna”, uważam jako praktykujący tłumacz i przedstawiciel środowiska tłumaczy przysięgłych, że utworzenie proponowanego kierunku jest celowe i pożyteczne w świetle zdobycia przez przyszłych absolwentów tego kierunku praktycznych umiejętności niezbędnych dla wykonywania zawodu tłumacza ustnego. Po analizie proponowanych modułów i zajęć sądzę, że absolwenci przyszłego kierunku studiów będą przygotowani do dalszego doskonalenia zaawansowanych kompetencji zawodowych i społecznych, posługiwania się nowoczesnymi technologiami informatycznymi i multimedialnymi. W przyszłej pracy tłumaczy ustnych przydatne im będą także dodatkowe umiejętności wyniesione z zajęć z komunikacji interkulturowej, retoryki i stylistyki języka polskiego, zwiększające kompetencje językowe niezbędne w tłumaczeniach z języka obcego na język ojczysty i odwrotnie. Przewidywane zajęcia, koncentrujące się na umiejętnościach praktycznych i warsztacie pracy tłumacza, z uwzględnieniem wymogów rynku pracy pomogą absolwentom tego kierunku w znalezieniu pracy w wybranym sektorze i dalszym doskonaleniu zawodowym.

Tłumaczenie ustne, które wymaga określonych kompetencji i kwalifikacji, wchodzi w zakres usług wykonywanych przez tłumacza przysięgłego. Po zakończeniu studiów i zdobyciu odpowiednich kompetencji we własnym zakresie, także w zakresie tłumaczenia pisemnego tekstów specjalistycznych, absolwenci będą mogli ubiegać się o zdobycie uprawnień tłumacza przysięgłego i wykonywać zawód regulowany Ustawą o zawodzie tłumacza przysięgłego. Będą również mogli ubiegać się o członkostwo w Polskim Towarzystwie Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych „TEPIS”, organizacji pożytku publicznego.

Część kompetencji, które absolwenci proponowanego kierunku zdobędą po zakończeniu studiów pokrywa się z zaleceniami wydanymi przez gremium akademików i praktyków zgromadzonych w programie UE Forum Refleksji ds. Wielojęzyczności i Kształcenia Tłumaczy Sądowych (2008 r.), określającymi profil zawodowy tłumacza sądowego i urzędowego (odpowiednik tłumacza przysięgłego w Polsce). Tłumacz ten, poza biegłością językową i umiejętnością tłumaczenia na najwyższym poziomie (C1), znajomością systemów prawa i subjęzyka danego systemu prawa krajów związanych z parą językową tłumacza, powinien posiadać również wiedzę o tych krajach i znajomość ich kultury oraz realiów życia codziennego, a także zdolności interpersonalne oraz przestrzegać zasad etycznych. Umiejętności tłumaczenia ustnego sądowego obejmują m.in. opanowanie różnych technik tłumaczeniowych, takich jak tłumaczenie konsekutywne, symultaniczne (w tym szeptankę) i a vista, technik zapamiętywania, notacji oraz panowania nad stresem.

Reasumując, uważam, że idea utworzenia proponowanego kierunku zasługuje na pełne poparcie.

POLSKIE TOWARZYSTWO TŁUMACZY PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH
CZŁONEK EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA TŁUMACZY SĄDOWYCH "EULITA"
CZŁONEK MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI TŁUMACZY FIT
RADA NACZELNA

Na marginesie sugeruję jednakże rozważenie zmiany proponowanej nazwy kierunku na „Tłumaczenie konferencyjne” w świetle terminologii stosowanej przez polskie środowisko zawodowe tłumaczy konferencyjnych oraz przez normę ISO 13611:2014 - *"Interpreting - Guidelines for community interpreting"* (Tłumaczenie ustne - Wskazówki dla tłumaczenia środowiskowego), opublikowaną 1 grudnia 2014 r.

POLISH SOCIETY
OF SWORN
AND SPECIALISED
TRANSLATORS
TEPIS

Ponadto sądzę, że tłumaczenie sądowe powinno być traktowane oddzielnie, niezależnie od tego, że jest uważane za jedną ze specjalności tłumaczenia konferencyjnego. Pogląd ten jest również uzasadniony ww. normą ISO 13611:2014, która nie obejmuje tłumaczenia sądowego tj. tłumaczenia ustnego wykonywanego na potrzeby policji, prokuratur i sądów. Wiadomo mi również o złożonej propozycji prac nad normą ISO dotyczącą tłumaczenia ustnego sądowego (tj. w przypadku Polski tłumaczenia ustnego wykonywanego przez tłumacza przysięgłego na potrzeby sądów, prokuratur i policji). Propozycja ta wspierana jest przez Europejskie Stowarzyszenie Tłumaczy Sądowych EULITA, którego Towarzystwo TEPIS jest aktywnym członkiem.

SOCIÉTÉ POLONAISE
DES TRADUCTEURS
ASSERMENTÉS
ET SPÉCIALISÉS
TEPIS

W związku z tym sugerowałabym rozważenie wprowadzenia w module „tłumaczenia specjalistycznego” (translacji specjalistycznej) zajęć przygotowujących do tłumaczenia sądowego, które wymaga specjalistycznego kształcenia w zakresie technik tłumaczenia konsekwentnego, dialogowego, szeptanego i symultanicznego, jak i terminologii specjalistycznej oraz etyki zawodowej.

POLNISCHE
GESELLSCHAFT
VEREIDIGTER
ÜBERSETZER UND
FACHÜBERSETZER
TEPIS

Warszawa, 8 grudnia 2014 r.

Zofia Rybińska
prezes PT TEPIS

ПОЛЬСКОЕ ОБЩЕ-
СТВО ПРИСЯЖНЫХ
И СПЕЦИАЛИЗИ-
РОВАННЫХ
ПЕРЕВОДЧИКОВ
TEPIS

ASSOCIAZIONE
POLACCA
DEI TRADUTTORI
GIURATI
E SPECIALISTICI
TEPIS

LENGYEL HITES- ÉS
SZAKTOLMÁCSOK
SZÖVETSÉGE
TEPIS

PT TEPIS • ul. Krasińskiego 16 lok. 134 • 01-581 Warszawa

• Tel./faks: 22 839 49 52

Organizacja pożytku publicznego KRS 77499 • NIP: 525-20-30-523 • REGON: 011133480

Konto bankowe: PKO BP II O/W-wa 46 1020 1026 0000 1502 0117 5983